

Instruktion

Råden over vejareal

Ansvar og pligter i forbindelse med vejarbejder på statsvejnettet

Januar 2016

Vejdirektoratet

0 - 3 km

Indhold

A. Generelt.....	3
Instruktion for statsvejnettet	3
Typer af arbejder.....	3
<i>Planlagt arbejde</i>	3
<i>Akut arbejde ved pludselig opstået skade</i>	3
<i>Rutinemæssige driftsarbejder</i>	3
<i>Tilbagekaldelser af tilladelser</i>	4
Afmærkningsplaner	4
Tidsfrister	5
Særtransporter	5
Uddannelse	5
Ulykker og øvrige beredskabshændelser	5
B. Ansøgning om råden over vejareal	6
Planlægning	6
Ansøgning	6
Ansøgningens indhold	6
Vejmyndighedens godkendelse	7
Identifikation af godkendelser	8
Indmelding	8
Færdigmelding	8
Påklagning af afgørelse	8
C. Entreprenørens ansvar og pligter	8
Før arbejdet igangsættes	8
Under arbejdets udførelse	9
<i>Generelt</i>	9
<i>Etablering af afmærkning</i>	9
<i>Andre forhold</i>	9
<i>Eftersyn</i>	10
Efter arbejdets afslutning	10
Ved stillads for støbning af broer i eksisterende vejområde	10
D. Principper for opstilling og nedtagning af afmærkning ved vejarbejder	11
Arbejder af kortere eller længere varighed på samme sted	11
Principper for opsætning	11
Principper for nedtagning	11
Variable tavler	12

Bilag 1 – Krav til kursusdeltagelse	13
"Vejen som arbejdsplads"	13
KURSER	13
E-Læring	13
<i>"Pas på - på vejen"</i>	13
<i>Vejen som arbejdsplads (E-læring)</i>	13
AMU-kurset	14
TRIN I	14
TRIN II	14
TRIN III	15
Repetitionskurser for Vejen som arbejdsplads Trin I og II	15
Gyldighed og Dokumentation	15
Bilag 2 – Krav til kontrolskema/logbog	19
Dokumentstyring	19

A. Generelt

Instruktion for statsvejnettet

Denne instruktion er gældende for alle typer af arbejder på statens vejarealer. Entreprenører, ledningsejere m.fl. samt Vejdirektoratets eget personale skal altid følge instruktionens anvisninger.

Typer af arbejder

Planlagt arbejde

Inden et planlagt arbejde sættes i gang på Vejdirektoratets vejareal, skal der altid foreligge en skriftlig tilladelse til råden over vejareal udstedt af Vejmyndigheden med en tilhørende godkendt afmærkningsplan.

Tilladelsen til råden over vejareal gives ved en elektronisk ansøgning via <https://rov.vd.dk>

Ansøges der om en gravetilladelse, skal denne altid følges af en rådighedstilladelse med tilhørende afmærkningsplan. Den entreprenør, der overordnet set er ansvarlig for arbejdet, er også ansvarlig for at ansøge om råden over vejareal, uanset om der anvendes underentreprenør til udvalgte opgaver. En ansøgning kan ikke overdrages. Den entreprenør, der overordnet set er ansvarlig for arbejdet, skal altid anføres med kontaktoplysninger hele døgnet. Det skal af ansøgningen fremgå, om der benyttes underentreprenør f.eks. til afmærkning. Den ansvarlige for afmærkningen skal ligeledes altid anføres med kontaktoplysninger hele døgnet.

Akut arbejde ved pludselig opstået skade

Ved en pludselig opstået skade kan vejbestyrelse, entreprenør eller ledningsejer ved anvendelse af nødret etablere den nødvendige og korrekte afmærkning uden en tilladelse og uden en godkendt afmærkningsplan.

Vejdirektoratets Trafikcenter skal dog straks underrettes på tlf. 33381056 og den videre indsats aftales herefter med Trafikcentret i samråd med det lokale politi. Hændelsen skal endvidere hurtigst muligt indmeldes til Vejdirektoratets lokale Trafikafviklingsafdeling. Trafikafviklingsafdelingen skal orienteres ved at indgive en anmeldelse om rådighed over statsvej via <https://rov.vd.dk>.

Anvendes beredskabsentreprenøren til afhjælpning af en pludselig opstået skade, sørger Trafikcentret for orientering af Trafikafviklingsafdelingen. Trafikafviklingsafdelingen sørger efterfølgende for, at eventuelt anvendt afmærkningsmateriel frigives til beredskabsentreprenøren efter maks. 3 døgn, samt at der foretages eventuel efterreparation ved driftsentreprenøren.

Rutinemæssige driftsarbejder

Vejdirektoratet kan udstede en generel tilladelse til entreprenører, der udfører rutinemæssige driftsarbejder på statsvejene. Tilladelsen er gældende i op til 1 år og udstedes af den lokale trafikafviklingsafdeling.

Entreprenøren skal selv ansøge Vejdirektoratet om en generel tilladelse. Ved ansøgningen skal de afmærkningsplaner, som måtte ønskes tilknyttet den generelle tilladelse, angives. Vejdirektoratet beslutter på baggrund af ansøgningen, om der kan gives en generel tilladelse.

Ansøgning om en generel tilladelse skal fremsendes til den lokale trafikafviklingsafdeling i det område, hvor arbejderne skal foregå. Hvis en ansøgning omhandler flere områder (evt. landsdækkende entrepriser), ansøges kun via én lokal trafikafviklingsafdeling, der efterfølgende koordinerer tilladelsen med de øvrige trafikafviklingsafdelinger inden tilladelsen udstedes. Det skal af ansøgningen fremgå, at denne kun er sendt til denne ene trafikafviklingsafdeling.

Tilladelsen kan gives til specificerede arbejder, der må udføres ved brug af på forhånd aftalte afmærkningsplaner og som ikke omfatter restriktioner, der kræver politiets skriftlige samtykke, bl.a.:

- Ændring af ubetinget vigepligt i vejkryds
- Påbud om ensrettet færdsel
- Ændring/etablering af signalregulering
- Ændring af hastighedsbegrænsning
- Etablering/ændring af restriktioner vedrørende standsning og parkering

Tilbagekaldelser af tilladelser

Vejmyndigheden kan til enhver tid tilbagekalde eller ændre en tilladelse.

Afmærkningsplaner

Grundlaget for udarbejdelse af afmærkningsplaner for statsveje er altid nyeste version af følgende materiale:

- Håndbog: Afmærkning af vejarbejder m.m.
- Håndbog: Tegninger for afmærkning af vejarbejder i åbent land.
- Håndbog: Tegninger for afmærkning af vejarbejder i byområde.
- Håndbog: Tegninger for afmærkning af vejarbejder på motorveje.
- Instruktion Råden over vejareal – Ansvar og pligter i forbindelse med vejarbejder på statsvejnettet

De fire håndbøger findes på <http://vejregler.lovportaler.dk>

(vælg -> Anlæg og planlægning-> Færdselsregulering -> Afmærkning af vejarbejder)

Instruktionen findes på www.vejdirektoratet.dk

(vælg -> Vejsektor -> Leverandørportal -> Retningslinjer og paradigmer -> Trafikafvikling -> Råden over vejareal -> Råden over vejareal)

Alle ansøgninger skal vedlægges en specifik afmærkningsplan udarbejdet af entreprenøren eller det skal anføres, hvilken standard afmærkningsplan, der anvendes.

Kvaliteten af afmærkningsplanen skal som minimum følge kvaliteten af tegningerne i håndbøgerne for afmærkning af vejarbejder og skal inkludere eksisterende tavler, som bevares og/eller annulleres under arbejdet.

På arbejdsstedet skal der altid foreligge en kopi af tilladelsen med tilhørende dokumenter herunder afmærkningsplan, som på forlangende skal kunne fremvises politi, Arbejdstilsynet eller Vejdirektoratets tilsynspersonale. Denne kopi kan være i elektronisk form.

Tidsfrister

Entreprenøren skal normalt påregne ca. 10 arbejdsdage til behandling af en ansøgning hos Vejdirektoratet, således at der er tid til at underrette andre myndigheder samt indhente eventuelle godkendelser hos politiet m.fl. Dog kan der være længere frister for ansøgninger, der inkluderer vejspærringer eller bredde-/højderestriktioner for særtransporter (se Særtransporter).

Særtransporter

Entreprenøren skal ved udfærdigelse af afmærkningsplanen tage højde for, at der på "fremkommeligheds-Vejnettet" (se www.vejdirektoratet.dk (vælg -> Trafikinfo -> Erhverv -> Omfangsrige)) skal være plads til brede transportere (indtil 3,65 m) og høje transportere (indtil 4,5 m på motorveje og 4,2 m på øvrige veje). Entreprenøren skal endvidere tage hensyn til lange transportere (op til 30 m) ved overledninger m.v.

For arbejder, hvor vejen uden forudgående aftalt periode ønskes spærret eller forsynet med etableret bredde-/højderestriktioner, skal ansøgningen fremsendes minimum 1 måned før arbejdets opstart, idet restriktionerne skal anføres på "Udskrift til særtransporter" på www.vejdirektoratet.dk (vælg -> Trafikinfo -> Erhverv -> Omfangsrige) til orientering for eventuelle særtransporter.

Uddannelse

Alle, som er beskæftiget med opgaver på statsvejnettet, skal have gennemført et af Vejdirektoratet godkendt kursus i "Vejen som arbejdsplads". Dette gælder også rådgivere, opgaveansvarlige og markpersonale hos entreprenører og ledningsejere samt projektansvarlige og teknisk personale, som er beskæftiget med anlæg, drift og vedligeholdelse af statens veje.

Kravene til uddannelse og kursusdeltagelse er beskrevet i bilag 1.

Ulykker og øvrige beredskabshændelser

Beredskabshændelser er defineret som hændelser, der involverer myndighederne eller nødvendiggør udefra tilkaldt hjælp f.eks. ambulance, brandvæsen, politi eller miljøafdelinger.

I tilfælde af en hændelse i trafikområdet ved arbejdsområdet skal Vejdirektoratets Trafikcenter altid underrettes på tlf. 33381056.

Typiske beredskabshændelser kan være:

- Færdselsuheld med personskade
- Miljøuheld – f.eks. væltet tankvogn med farligt gods
- Større kødannelser (flere kilometer), som kræver trafikregulering af politiet, eller anden advarsel af trafikanterne.
- Andre hændelser, hvor det skønnes, at Vejdirektoratet og relevante myndigheder bør informeres.

Foretag aldrig ændring af de fysiske forhold før politiet er fremme på ulykkesstedet.

Ved påkørsler af afmærkningsvogne skal der altid ske indberetning til Vejdirektoratets Trafikafviklingsafdeling Øst, Att. Ulrik Blindum ved anvendelse af mail tic@vd.dk. Indberetningen skal bl.a. indeholde angivelse af dato, tid, sted, arbejdets art samt afmærkningsplan.

B. Ansøgning om råden over vejareal

Planlægning

Fastlæggelse af afmærkningen indgår som et væsentligt element i planlægning og projektering af et vejarbejde. Det er derfor vigtigt, at vejmyndigheden på et tidligt tidspunkt i planlægningen/projekteringen høres om hvilke krav, der stilles til afmærkning og afspærring.

Inden ansøgning oprettes i <https://rov.vd.dk> er entreprenøren pligtig til nøje at orientere sig på arbejdsstedet, således at afmærkningsplanen tager hensyn til særlige lokale forhold ved til- og frakørselsramper, broer m.v., samt i forhold til eksisterende tavler. Trafikafviklingsafdelingen kan kontaktes for information om planlagte og igangværende arbejder.

Entreprenøren skal forud for arbejdet, vurdere de trafikale konsekvenser for arbejdet vha. en trafikal konsekvensvurdering. Vejdirektoratet kan stille krav om, at der foretages en kapacitetsberegning i relation til afspærringens påvirkning af trafikken i form af kødannelser. Kapacitetsberegninger kan kræves i forbindelse med arbejder i spærretider, samt ved øvrige arbejder, der vurderes til at have væsentlig indflydelse på fremkommeligheden. En ansøgning kan afvises, hvis vejarbejdet vurderes at medføre store fremkommelighedsgener for trafikanterne.

Kapacitetsberegning udføres på baggrund af håndbog "Kapacitet og serviceniveau", der findes på <http://vejregler.lovportaler.dk> (vælg -> Anlæg og planlægning -> Fælles for land og by -> Kapacitet og serviceniveau -> Kapacitet og serviceniveau).

Vejdirektoratet kan endvidere stille krav til ansøger om at gennemføre koordinerende og planlægningsmæssige aktiviteter med eksempelvis politi, kommuner og andre entreprenører.

Ansøgning

Inden et vejarbejde påbegyndes, skal entreprenøren søge om tilladelse til råden over vejareal. Ansøgning om rådighedstilladelse skal ske elektronisk via <https://rov.vd.dk>.

Ansøgning om generel rådighedstilladelse til rutinemæssige driftsarbejder sendes til Trafikafvikling Vest for arbejder vest for Storebælt og Trafikafvikling Øst for arbejder øst for Storebælt.

Ansøgningen fremsendes tidligst muligt.

For arbejder, der kan påvirke særtransporter, skal ansøgningen fremsendes senest 1 måned før opstart.

Der skal altid fremsendes en ansøgning, uanset om det er et arbejde for Vejdirektoratet eller et arbejde for en ledningsejer.

Ansøgningens indhold

For at opnå en godkendt ansøgning skal følgende oplysninger fremgå af ansøgningen:

- VD opgavebestiller "Ved arbejder bestilt af Vejdirektoratet", dette angives som "Vejarbejdsansvarlig" under interessenter.
- Entreprenørens navn "Firmanavn"

- Navn på kontaktperson ved entreprenøren, herunder telefonnummer, e-mail og døgntelefonnummer.
Bemærk at telefonnummer er vigtigt, for at indmeldingskoder bliver skrevet på tilladelsen
- Navn på den afmærkningsansvarlige, herunder tlf.nr., e-mail og døgntlf.nr.
- Arbejdets art
- Administrativt vejnr.
- Vejdel
- Vejnavn
- Fra stationering
- Til stationering
- Politikreds
- Hastighed i arbejdstid, hastighed udenfor arbejdstid
- Afmærkningens totale længde, arbejdsområdets længde
- Min. bredde og min. frihøjde eller der angives "ingen ændringer"
- Antal farbare spor
- Retning "Med eller mod stationeringen"
- Start- og slutdato samt tidspunkt
- Afmærkningsplan "Standardtegning eller specifik afmærkningsplan"
- Arbejdstider "Se info herunder"
- Beskyttelsesniveau(er)

Der kan vælges 4 forskellige arbejdstidsformer.

Hele døgnet:	Permanent afspærring i hele den ansøgte periode.
Kortvarig afspærring:	Kortvarigt arbejde, af maksimalt én arbejdsdags varighed (24 timer). Arbejdet udføres på én given dag i løbet af den ansøgte periode. Den angivne tid skal afspejle det antal timer, afspærringen forventes at være etableret den enkelte arbejdsdag.
Udenfor spærretid:	Afspærring opsættes og nedtages flere gange i døgnet – der arbejdes kun udenfor spærretid.
Specifikt tidsrum:	Afspærringen opsættes i flere dage, men nedtages hver arbejdsdag efter endt arbejdstid.

Ansøger skal endvidere angive, om der er forudsat tilladelse til etablering af omkørsel.

Vejmyndighedens godkendelse

Godkendelse af ansøgning og afmærkningsplan for arbejder på statsvejnettet gives af Vejdirektoratet og sker elektronisk via <https://rov.vd.dk>.

Når ansøgningen er godkendt (eller afvist) modtager ansøger en e-mail herom. Det er efterfølgende ansøgers pligt, at kopi af godkendte ansøgning samt afmærkningsplan forefindes på arbejdsstedet.

Efterfølgende underretter Vejdirektoratet i fornødent omfang andre relevante myndigheder m.fl., f.eks. øvrige vejbestyrelser, politiet, det lokale brandvæsen og ambulanceselskab, busselskaber samt Trafikcentret.

Identifikation af godkendelser

Den godkendte rådighedsansøgning tildeles både et tilladelsesnummer, eksempelvis 16-00295 (ansøgning nummer 295 i 2016), og et ROVnr., eksempelvis 2248-345 (ansøgning nummer 345 for en given entreprenør).

Ved henvendelse til og fra Trafikcentret, Vejdirektoratets Trafikafviklingsafdelinger samt politiet skal enten tilladelsesnummeret eller ROVnr. oplyses.

Indmelding

Entreprenøren skal til-, af- og færdigmelde rådighedstilladelsen via sms både ved opsætning og nedtagning af afspærringer (se nedenfor). Det er kun fra det tilmeldte mobilnummer, man kan sende sms – er man ikke i besiddelse af en telefon med det tilmeldte mobilnummer, kan man med fordel ”trække nummeret” til den mobiltelefon, man har med på arbejdsstedet.

Standard sms-koder.

Hvad skal der ske	Hvornår	SMS indhold
Tilmeld arbejde	Umiddelbart før opsætning af afmærkning påbegyndes	vd t < ROVnr.>
Afmeld arbejde	Når afmærkningen er nedtaget	vd a < ROVnr.>
Færdigmeld arbejde	Når arbejdet er helt færdigt	vd f < ROVnr.>
Nummerskifte	”Skub”	vd ns < ROVnr.> <nyt mobilnummer>
Nummerskifte	”Træk”	vd ns < ROVnr.r> <pin-kode>

Den eksakte indtastning, samt pin-kode er angivet på den godkendte rådighedstilladelse.

Bemærk: Tegnene <> om numre ovenfor indtastes ikke, f.eks. taster man: **vd t 2248-345**

Færdigmelding

Hurtigst muligt efter arbejdet er afsluttet, skal der ske en færdigmelding til Vejdirektoratet. Dette sker enten via SMS (se ovenfor) eller elektronisk via <https://rov.vd.dk>.

Påklagning af afgørelse

Vejdirektoratets afgørelse kan påklages til Transport- og Bygningsministeriet, Frederiksholms Kanal 27 F, 1220 København K.

C. Entreprenørens ansvar og pligter

Entreprenøren er ansvarlig for følgende forhold på arbejdsstedet i forbindelse med afmærkningen af arbejdet:

Før arbejdet igangsættes

Sikre:

- At der foreligger en tilladelse for råden over vejareal med tilhørende dokumenter, herunder afmærkningsplan samt at disse forefindes på arbejdsstedet (elektronisk version tillades)
- At alle relevante medarbejdere har gennemført kurset ”Vejen som arbejdsplads” (se bilag 1)

- At afmærkningen er koordineret med eventuelle andre arbejder på strækningen.

Desuden at:

- Alt materiel opfylder krav som fremgår af færdselsloven, bekendtgørelser og håndbog i afmærkning af vejarbejder.
- Spærretider i henhold til vilkår i kontrakt med Vejdirektoratet eller i ROV overholdes med mindre særlig tilladelse foreligger.
- Opsætningen af afmærkningen sker i overensstemmelse med "Håndbog: Afmærkning af vejarbejder m.m." og de 3 tilhørende håndbøger med tegninger for afmærkning af hhv. vejarbejde på motorveje, i åbent land og i byområde.

Entreprenøren skal være opmærksom på, at Vejdirektoratet som vilkår på basis af entreprenørens beregning af trafikale konsekvenser af de påtænkte arbejder kan kræve iværksættelse af særlige tiltag samt udførelse af særlige kommunikationsaktiviteter.

Under arbejdets udførelse

Generelt

- Afmærkningen skal til enhver tid være retvisende, så trafikanterne ikke oplever ulogisk, modstridende eller misvisende afmærkning. Dette gælder også under opsætning og nedtagning af afmærkningen, der således skal ske i den rigtige rækkefølge. Faste tavler skal overdækkes, hvis deres information ikke er gældende under arbejdet.

Etablering af afmærkning

- Når etableringen af afmærkningen påbegyndes underrettes Vejdirektoratets Trafikcentret via sms.
- Tavlevognen rejses umiddelbart inden arbejdet igangsættes.
- Når afmærkningen er etableret skal den ansvarlige formand sikre sig, at alle tavler og eventuel afmærkning på kørebane er opsat/udført i henhold til den godkendte afmærkningsplan, samt at eksisterende tavler er overdækkede, hvis deres information ikke er gældende under arbejdet.

Andre forhold

- En kopi af tilladelse med tilhørende dokumenter, herunder afmærkningsplan skal altid forefindes på arbejdsstedet. Tilladelsen kan være elektronisk.
- Alt afmærkningsmateriel skal være mærket med firmanavn og vagttelefonnummer på den ansvarlige afmærkningsentreprenør. Mærkningen skal foretages på et for trafikanterne ikke synligt sted.
- Alle beskæftigede skal bære godkendt sikkerhedstøj. Ved kørsel ind i/ud af arbejdsområdet skal køretøjerne være forsynet med aktiveret afmærkningslygte.
- Gule blink på køretøjerne bør være slukkede, hvis køretøjet er placeret inden for et afmærket arbejdsområde.
- Containere, skure, tanke mv. opsat på vejareal skal med mindre andet fremgår af en specifik ROV opsættes med den lange side parallel med vejen og evt. døre, porte skal være i den ende-side, som har front mod vejsidens trafikretning

Eftersyn

- Afmærkningen efterses minimum 2 gange i døgnet på alle dage af entreprenøren, idet alle statsveje er klassificerede som trafikveje.
- Ved eftersyn kontrolleres det bl.a., at afmærkningen er korrekt og intakt, herunder om tavlerne er rene, at fastgørelse og ballast er intakt, at lygteglas er rene og at blink og strømforsyning fungerer.
- Entreprenøren skal indberette til Vejdirektoratets trafikafviklingsafdeling, hvis der konstateres uhensigtsmæssige forhold omkring afmærkningen. Dette gælder også de eksisterende tavler i området, der indgår som en del af afmærkningen.
- Kontrolskema udarbejdes af entreprenøren og udfyldes ved hvert eftersyn. Skemaet skal på forlangende kunne udleveres til Vejmyndigheden. Krav til indhold af kontrolskemaet er beskrevet i bilag 2.

Efter arbejdets afslutning

- Nedtagning af afmærkningen udføres i overensstemmelse med gældende regler.
- Tavlevognen nedtages, så snart der ikke færdes personer i arbejdsområdet eller arbejdsopgaver med maskiner er afsluttet.
- Hele afmærkningen fjernes umiddelbart efter arbejdets afslutning inklusiv eventuel midlertidig afstribning på kørebanen.
- Retablering af autoværn/trafikværn efter overledning skal ske i umiddelbar forlængelse af fjernelse af afmærkningen.
- Afmærkning retableres.
- Når al midlertidig afmærkning for arbejdet er fjernet, skal entreprenøren straks enten framelde eller afmelde via SMS, se afsnit "Færdigmelding" i afsnit B.

Ved stillads for støbning af broer i eksisterende vejområde

For behandling af rådighedstilladelser for udførelse af stillads for støbning af broer i trafikområder, skal der foreligge:

- En kopi af bekræftelse fra Vejdirektoratet (Entreprisestyring/ Bygværksansvarlig i Bygværker (AD-BBM-BYG)) om dokumentation for en godkendt stilladsberegning
- En procedure for opsætning af stillads og form.

For ansøgning om ROV for arbejder på stillads henover et trafikområde skal der vedlægges:

- En bekræftelse fra bygherrens tilsynsansvarlig om, at stillads er synet og accepteret med hensyn til krav om tæt bund og tætte rækværker.

D. Principper for opstilling og nedtagning af afmærkning ved vejarbejder

Arbejder af kortere eller længere varighed på samme sted

Det er generelt sigtet, at en given afspærring opsættes og nedtages således, at trafikanten altid oplever en skiltning, der dels er logisk (dvs. uden en indre modstrid) og dels virker relevant i forhold til den faktiske aktivitet eller tilstedeværelse af farlige momenter.

Derfor kan nedtagning af tavler (på motorvej) ikke ske alene ved én passage i kørselsretningen, idet man derved i en periode vil møde en hastighedsgrænse, der falder mere end de tilladte 30 km/t. Ved nedtagning af tavler først i venstre side vil trafikanterne fortsat blive informeret via tavlerne i højre side. Tavlerne i højre side nedtages efterfølgende fra nødspor og i denne fase vil det være tydeligt for trafikanterne, at vejarbejdet er under afvikling.

Principper for opsætning

Den principielt korrekte rækkefølge for opsætning (i én side) på motorvej eller motortrafikvej er således:

- Først opsættes A39 (Vejarbejde).
- Dernæst opsættes C56 (Ophæv) el.lign. i højre side i kørselsretningen. C56 kan dog også være påmonteret bag på forreste køretøj, der foretager opsætningen af afmærkningen, hvorved der spares en gennemkørsel. C56 el.lign. skal være påmonteret i den side af køretøjet, der vender mod trafikken.
- Resten af tavlerne i højre side sættes op i kørselsretningen.
- Ved endnu en gennemkørsel i kørselsretningen opsættes alle tavler i venstre side i kørselsretningen. Tavler i venstre spor opsættes altid fra arbejdskøretøj med TMA.

Opstillingen i de to sider kan også ske samtidigt med en tavlevogn i nødspor og et arbejdskøretøj beskyttet af køretøj med TMA i venstre spor kørende forskudt, således at køretøj i nødspor kører først. Herved sikres det, at der findes afmærkning i højre side af vejen, når opsætningen i venstre side påbegyndes.

Principper for nedtagning

Den tilhørende principielt korrekte nedtagningsrækkefølge på motorveje eller motortrafikveje er:

- Tavler nedtages i venstre side i kørselsretningen. Tavler nedtages altid fra arbejdskøretøj med TMA i venstre spor.
- Det er muligt at indsamle tavler i midterrabatten fra modsatte side dersom man har samme opstilling i modsatte side af motorvejen f.eks. M0254.
- Tavlerne i højre side indsamles fra nødsporet med tavlevogn i kørselsretningen. Hvis der er A39 på tavlevognen, er dette tilstrækkeligt til at forvarsle under indsamlingen og under anvendelse af gult blinkende kryds.

Variable tavler

Ved anvendelse af variable tavler kan opstillingen ske mere enkelt og på et belejligt tidspunkt. En af mulighederne er:

- Tavler opstilles fra nødspor i neutral stilling i vejens højre side i kørselsretningen.
- Tavlerne i højre side aktiveres under opstillingen af tavler i venstre side. Dette sker fra venstre spor fra arbejdskøretøj beskyttet af køretøj med TMA. Tavlerne i venstre side kan evt. opsættes i aktiv tilstand.
- Herefter deaktiveres alle tavler. Tavlerne er nu klar til samtidig aktivering, når arbejdet skal udføres.

Der henvises i øvrigt til eventuelt udbudsmateriale samt Vejregel for trafikledelsessystemer, Hæfte 6, Variable vejtavler, som erstatter "Håndbog i teknisk projektering af variable Vejtavler" samt "Håndbog i brug af variable vejtavler".

Bilag 1 – Krav til kursusdeltagelse

”Vejen som arbejdsplads”

Vejdirektoratet har siden 1. januar 2004 stillet krav til entreprenører, der arbejder på vejarealer eller langs statsveje med trafik, at de skal have gennemført kurset ”Vejen som arbejdsplads”. Kravene blev i 2011 skærpet, og en ny uddannelsesrække blev etableret, hvor kravene nu er tilpasset de arbejdsfunktioner medarbejderne udfører og det ansvar, der er forbundet med jobfunktionen.

Målet med det nye kursuskoncept er at hæve kompetencerne indenfor afmærkning og planlægning af vejarbejder, sådan at fremkommelighed, sikkerhed og arbejdsmiljø ved de enkelte vejarbejder forbedres.

De enkelte kurser er kort beskrevet herunder, og her er det præciseret, hvem der skal have gennemført, hvilke kurser.

KURSER

- Pas på - på vejen (E-læring)
- Vejen som arbejdsplads (E-læring)
- Vejen som arbejdsplads – Certifikat (AMU Kursus)
- Vejen som arbejdsplads - TRIN I
- Vejen som arbejdsplads - TRIN I Repetition
- Vejen som arbejdsplads - TRIN II
- Vejen som arbejdsplads - TRIN II Repetition
- Vejen som arbejdsplads - TRIN III

E-Læring

Kurserne er opbygget som selvstudium baseret på løsning af opgaver på PC, og består af:

- Pas på – på vejen
- Vejen som arbejdsplads (E-læring)

”Pas på - på vejen”

Kurset henvender sig til medarbejdere, der har opgaver på vejen, der ikke omfatter konkret afmærkning. I kursusindholdet lægger man vægt på sikker adfærd, når man færdes på veje uden afspærring. Dette kursus er ikke omfattet af Vejdirektoratets krav til kursusdeltagelse, men Vejdirektoratet opfordrer alle, der arbejder på vejen om også at deltage i dette, da egen sikkerhed prioriteres højt.

Vejen som arbejdsplads (E-læring)

Kurset kan tages som selvstændigt kursus, hvis medarbejderne ikke har vejen som sin daglige arbejdsplads, f.eks. leverandører (kortvarige ophold for på-/aflæsning af materialer i og udenfor arbejdsområdet). Kurset giver indblik i de grundlæggende regler på området og anvisninger til, hvordan man skal opføre sig ved et vejarbejde.

Kurset er desuden obligatorisk, hvis man skal deltage i kurset Vejen som arbejdsplads – TRIN I. Vejen som arbejdsplads (E-læring) udbydes af VEJ-EU som selvstudium, hvor det er forberedelse til kurset. Indholdet fra e-læringskurset er indarbejdet i AMU's undervisning.

AMU-kurset

Kurset retter sig mod markpersonale hos entreprenører og ledningsejere, der arbejder i "marken" med anlæg, drifts- og vedligeholdelsesopgaver, eller som udfører afmærkning af vejarbejder efter godkendt rådighedstilladelse, men som **ikke** er ansvarlig for afmærkningen, og **ikke** fører tilsyn med afmærkningen.

Der fokuseres på trafiksikkerhed og ulykkesfaktorer, med udgangspunkt i håndbogen for afmærkning af vejarbejder.

AMU-kurserne udbydes af AMU-skolerne, EUC og andre lignende skoler (læs mere på Uddannelsesministeriets www.ug.dk (vælg -> Uddannelser -> Arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) -> Bygge/anlæg og industri -> Asfaltbelægninger -> Vejen som arbejdsplads, Certifikat).

TRIN I

TRIN I retter sig mod medarbejdere hos entreprenører, ledningsejere, rådgivere, kommuner og stat, der udfører administrative opgaver i forbindelse med ansøgning/godkendelse af rådighedstilladelser og afmærkningsplaner, men som ikke er ansvarlig for afmærkningsplaner. Endvidere henvender TRIN I sig til medarbejdere hos entreprenører, der har længerevarende ophold/arbejde hos Vejdirektoratet, og herunder også ansatte, der f.eks. udfører regelmæssige renholdsopgaver, der normalt kun involverer afmærkningsmateriel på arbejdskøretøjet.

Kurset har til formål at give kendskab til de grundlæggende bestemmelser vedrørende afmærkning, materialer, sikkerhed, lovgivning og vejregler. Desuden mere indgående omkring trafiksikkerhed og ulykkesfaktorer, herunder trafikantadfærd og statistisk overblik, samt rådighedstilladelser, roller og opgaver ved vejarbejdet – alt med vægt på vejreglerne.

E-læringskurset Vejen som arbejdsplads forudsættes gennemført før deltagelse i TRIN I kurset.

TRIN I er adgangskrav til TRIN II.

TRIN II

TRIN II retter sig mod medarbejdere hos entreprenører, ledningsejere, afmærkningsfirmaer, rådgivere og projektansvarlige, som:

- udfærdiger afmærkningsplaner, dvs. har ansvaret for vejafmærkningen
- fører tilsyn med afmærkningen
- har ledelsesansvar på arbejdsstedet, f.eks. vejformænd.
- udsteder rådighedstilladelser
- faglærere, som underviser i Vejen som arbejdsplads hos AMU/EUC

Kurset fokuserer på forståelse af et vejarbejde set fra både trafikantens og de udførendes side. Der stilles skarpt på udarbejdelsen af afmærkningsplaner og gås mere i detaljer med de enkelte del-elementer på en arbejdsplads på vejen (trafikværn, overledninger og midlertidig afmærkning m.m.). Desuden gennemgås tilsynets rolle ved vejarbejder som et vigtigt trafiksikkerhedsmæssigt aspekt.

Kurset afsluttes med en mundtlig gruppeeksamen, hvor kursisterne skal demonstrere viden og overblik ved udførelse og vedligeholdelse af en afmærkning.

TRIN II er adgangskrav til TRIN III.

TRIN III

Trin III retter sig mod medarbejdere hos vejbestyrelser, rådgivere, entreprenører og ledningsejere, som udarbejder afmærkningsplaner og trafikafviklingsberegninger for mindre og større anlægsarbejder samt større vedligeholdelsesarbejder. Kurset har fokus på grundlaget for udarbejdelse af trafikafviklingsplaner og afmærkningsplaner for trafikafvikling. Der bliver undervist i emner relevante for vejarbejder, herunder vejgeometri, trafiksikkerhed, arbejdsmiljø i grænseområdet mellem trafikområdet og arbejdsstedet, trafikdataindsamling og analyse, kapacitetsberegninger incl. køberegning og grundlæggende signalteknik.

Adgangskrav til TRIN III, er gennemførelse af TRIN II.

TRIN I+II+III udbydes af VEJ-EU.

Repetitionskurser for Vejen som arbejdsplads Trin I og II

TRIN I Repetition er et 1-dagskursus, der afsluttes med en test. Består kursisten ikke denne test, skal TRIN I kurset gennemføres i sin helhed igen (2-dages kurset) for at opnå certifikat til TRIN I. TRIN I kurset skal ikke fornyes, hvis man efterfølgende har taget et TRIN II kursus. Så er det nemlig TRIN II kurset, der skal fornyes.

TRIN II Repetition er et 1-dagskursus, der afsluttes med en test. Består kursisten ikke denne test, skal TRIN II kurset gennemføres i sin helhed (2-dages kurset) og afsluttes med en mundtlig eksamen for at opnå certifikat til TRIN II.

Ved fornyelse af certifikatet skal man være tilmeldt et repetitionskursus inden certifikatet udløber. Repetitionskurset skal være bestået senest 6 måneder efter udløb af certifikatet

Gyldighed og Dokumentation

Kravene til dokumentation af bestået / gennemført kursus er følgende:

Bestået E-Læring Vejen som arbejdsplads, AMU, TRIN I, II eller III kursus skal til enhver tid kunne dokumenteres ved at fremvise det udleverede kursusbevis.

Beviset er gyldigt i 5 år på AMU, TRIN I og TRIN II, hvorefter det skal fornyes.

TRIN III er ikke et certifikat kursus og skal derfor ikke fornyes.

Kursister, som efter 5 år skal have repeteret TRIN I, kan enten vælge TRIN I Repetition (1-dags), TRIN I (2-dages) eller i stedet TRIN II (2-dages).

Kursister, som efter 5 år skal have repeteret TRIN II, kan enten vælge TRIN II Repetition (1-dags) eller TRIN II (2-dages).

Har man TRIN III – er det dog fortsat TRIN II man skal forny efter 5 år.

Vejdirektoratet forbeholder sig ret til at kontrollere om personer har deltager på kurserne, og deltagerdata samles hos VEJ-EU.

For udenlandske entreprenører gælder, at de skal kunne dokumentere at have bestået / gennemført kurser, der opfylder krav svarende til "Vejen som arbejdsplads" på det relevante niveau. Kursusplan skal vedlægges.

Mindst én person på arbejdsstedet skal endvidere kunne dokumentere kendskab til de danske regler for afmærkning af vejarbejder.

Dispensation for kurset "Vejen som arbejdsplads" gives kun, hvis man er tilmeldt kursus, og hvis dette er planlagt inden for den følgende måned.

Henvendelse skal ske til Vejdirektoratets kontaktperson vedr. kurset, som kan findes på www.vejdirektoratet.dk (vælg -> Vejsektor -> Regler og Tilladelser -> Tilladelser -> Råden over vejareal). Kravene er gældende for såvel drifts- som anlægsarbejder).

Gruppering, opgaver og ansættelse	Vejen som arbejdsplads (E-læring)	Vejen som arbejdsplads -Certifikat (AMU)	Vejen som arbejdsplads -TRIN I	Vejen som arbejdsplads - TRIN II	Vejen som arbejdsplads - TRIN III
1) Leverandører med kortvarigt ophold Leverandører der på- og aflæsser materialer i et arbejdsområde bag afspærring. Skal kunne forstå forhold omkring trafikanter og egen trafiksikkerhed. Specialister som f.eks. stilladsarbejder, svejsning af rør, isoleringsarbejder på brodæk etc., og som arbejder bag fysisk afspærring.	X				
2) Medarbejdere (Ikke ansvarlig for afmærkning og tilsyn). Ansatte hos entreprenører og ledningsejere der arbejder med den praktiske opsætning og nedtagning i "marken" med anlæg, drifts og vedligeholdelsesopgaver og som udfører afmærkning af vejarbejder, men som <u>ikke</u> er ansvarlig og som <u>ikke</u> fører tilsyn med afmærkningen.		X ^{*1}			
3) Medarbejdere med længerevarende ophold/arbejde Samme som i 2) herover men med længerevarende arbejde. Ansatte, som arbejder bag fysisk afspærring. Eks fagtilsyn hos bygherre, ledningsejer og entreprenør, der fører tilsyn med arbejdet bag afmærkning. Ansatte med f.eks. renholdsopgaver, der normalt kun involverer afmærkningsmateriel på arbejdskøretøjet. Kende krav til afmærkning af vejarbejder, og forstå de trafiksikkerhedsmæssige aspekter for trafikanter og for sig selv.	X		X ^{*2}		

*1) E-lærings kurset er indarbejdet i AMU-kurset og er således ikke en forudsætning ved AMU.

*2) E-lærings kurset er en forudsætning ved TRIN I

Gruppering, opgaver og ansættelse	Vejen som arbejdsplads (E-læring)	Vejen som arbejdsplads -Certifikat (AMU)	Vejen som arbejdsplads -TRIN I	Vejen som arbejdsplads - TRIN II	Vejen som arbejdsplads - TRIN III
4) Administrativt personale m.fl. Medarbejdere hos entreprenører, ledningsejere, rådgivere, kommuner, stat, som udelukkende har administrative opgaver i forbindelse med ansøgning/godkendelse af rådighedstilladelser og afmærkningsplaner, men som ikke er afmærkningsansvarlige.	X		X ^{*2}		
5) Medarbejdere – med ansvar for afmærkningen og tilsyn samt ledelsesansvar på arbejdsstedet Medarbejdere hos entreprenører, ledningsejere, afmærkningsfirmaer, rådgivere og projektansvarlige, som enten udfærdiger afmærkningsplaner, har ansvaret for vejafmærkningen eller fører tilsyn med afmærkningen. Samt medarbejdere med ledelsesansvar på arbejdsstedet f.eks. Vejformænd. Desuden skal den sagsansvarlige for udstedelse af rådighedstilladelser hos vejmyndigheden, og faglærere og andre, som underviser i Vejen som arbejdsplads på erhvervsskolerne og VEJ-EU, også have gennemført TRIN II.	X		X ^{*2}	X	
6) Personale som udfærdiger større afmærkningsplaner og projekteringsopgaver. Medarbejdere hos vejbestyrelser, rådgivere, entreprenører og ledningsejere, som udarbejder afmærkningsplaner og trafikafviklingsberegninger for mindre og større anlægsarbejder samt større vedligeholdelsesarbejder.	X		X ^{*2}	X	X

*2) E-lærings kurset er en forudsætning ved TRIN I

Kursustrin er kompetencegivende fra venstre mod højre i skemaet. Hvis man f.eks. har taget TRIN II, så dækker det, hvis der i skemaet er krav om TRIN I.

Bilag 2 – Krav til kontrolskema/logbog

Entreprenøren skal føre en daglig logbog, der som minimum har følgende informationer:

- Hvem har forestået eftersynet og hvornår?
- Hvilke observationer er der gjort? Er der konstateret fejl eller afvigelser?
- Sted (kilometreretning, retning, GPS-koordinater)
- Hvad er rettet og hvornår?
- Er der foretaget andre foranstaltninger (f.eks. indberetning af u hensigtsmæssige forhold)?

Hvert eftersyn kan evt. dokumenteres med det fornødne antal digitale billeder.
Konstaterede fejl skal omgående udbedres.

Logbogen skal altid forefindes på arbejdsstedet og på forlangende forevises.

Dokumentstyring

Godkendt	Enhed/netværk	Tema	Planlagt revision	Dokument nr.	Adgang
SCKJ, 29/01 2016	Netværket Trafikafvikling og anlægslogistik	Afmærkning af vejarbejder	Dec. 2017	14/04171-1	☐ Intern ☒ Ekstern